This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

Accession No:- 8472 M851
Title:- बगलामुख
पत्रे 11

Checked 2012

K.K.S.U. LIBRARY
RAMTEK
441 106
M-851
Dist Nagpur

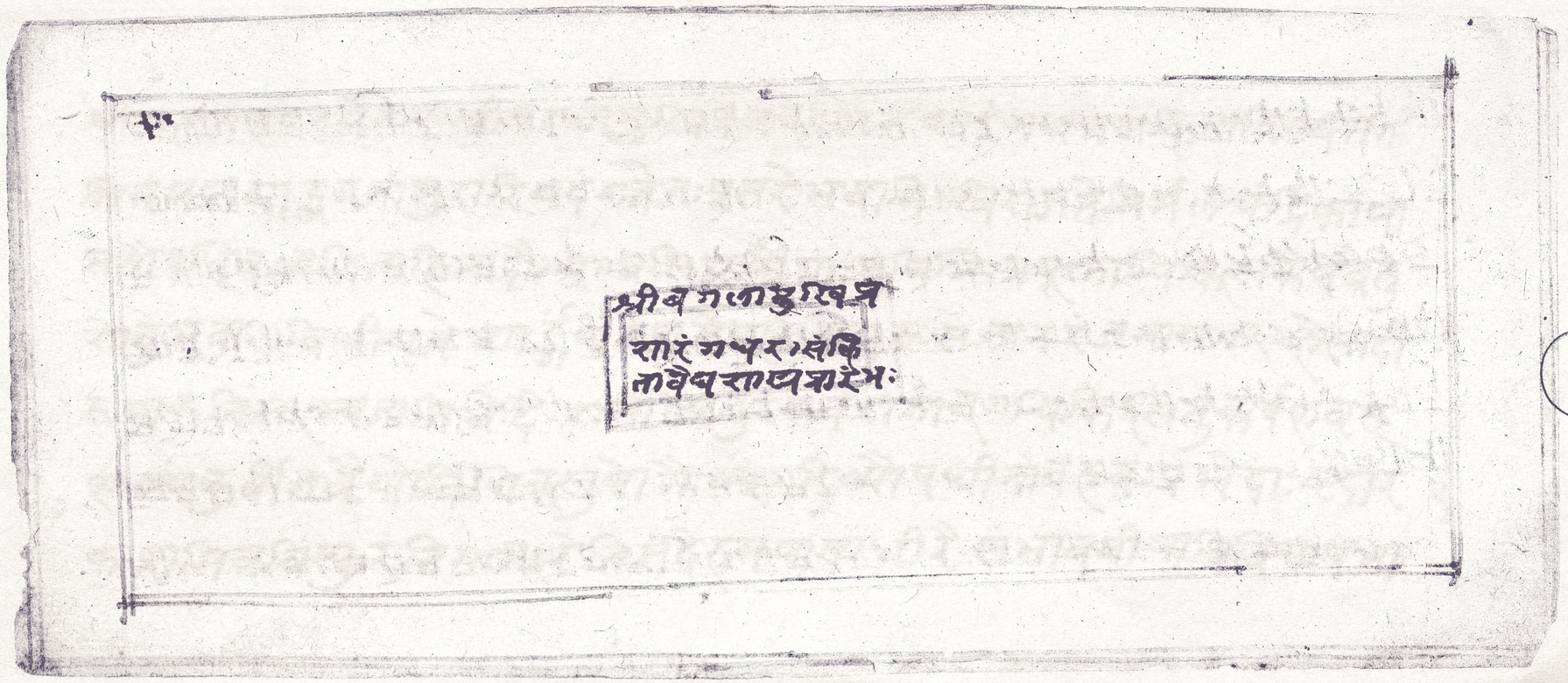

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाः॥४॥स्वाभाविकागंतुकंकायिकांतरारोगाभवेयुः॥कितच्छेदनार्थंदुरितापहारिणः॥स्वयोमयायोगवरान्लियोयत्॥५॥प्रयोगनागत्सिधान्प्रसक्षाद्नुमानतः॥सर्वलोकहितार्थायवक्ष्यामि॥नीतिविस्तरात्॥६॥अथअनुक्रमणिकाग्रंथमंपरिभाषास्यात्पैष्ज्याख्यविधिस्तथा॥नाडिपरीक्षादिविधिस्तोदिपनपाचनं॥७॥ततःकाश्यादिरकारव्यानमालारोगादितस्तथा॥
रोगाणांगणनाचैवपूर्वएसंग्रहतः॥८॥स्वरसःकाथफांटेचहिमः
कल्कश्चचूर्णकं॥तथैवगुटिकालेहोस्नेहः संधानमेवच॥९॥चातुर्भु

श्रीमाहागणपतयेनमःश्रीबगलामुखिप्रसन्नग्रंथरारंगधरसंकिताटिप्पनि॥

१ श्रियंसदाद्यादुवतांमुरारियदंगतेजःप्रसरेभवानि॥विराजतेनिर्मलचंद्रिकायां
महौषधिवज्वलिताहिमाद्रौ॥१॥प्रसिधयोगाःमुनिभिःप्रयुक्ताश्चिकित्सकैर्वेबहु
रोगभूताः॥विधीयतेरागंधरेणतेषांसुसंग्रहःसज्जनरंजनाय॥२॥हेत्वादी
रूपाकृतिसात्म्यजातिभेदैःरामीक्ष्यातुरसर्वरोगान्॥चिकित्सितंकर्षणवह
णाख्यांकुर्वीतवैद्योविधिवत्सुयोगैः॥३॥दिव्यौषधीनांबहवःप्रभेदाःवंगार १
कांणामिवविस्फुरंतिगात्रेतिसंदेहमयास्यधीरैःसंभावनीयाविविधःप्रभा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रोतिगद्यते ॥१५॥ जालांतरगतैः सूर्यकिरैर्वं रोविलोक्यते ॥ षड्भिः रीभिर्मरीचीस्यात् ताभिः षड्भिश्च राजिका ॥१७॥ तिसभिः राजीकाभिश्च सर्षपः प्रोच्यते बुधैः ॥ यवोऽष्टसर्षपैः प्रोक्तो गुंजास्यात् चतुष्टयं ॥१८॥ षड्भिश्च रक्तिकाभिः स्यान्माषकोहेमधानको ॥ माषोऽष्टभिः पणः स्यात् चरणः संनिगद्यते ॥१९॥ टंकः सएवकथितः स्तद्वयंकोल उच्यते ॥ क्षुद्रमोवटकः श्चैवद्रक्षुणः संनिगद्यते ॥२०॥ कोलद्वयं चकर्षः स्यात् ॥ संप्रोक्तो माणिमाणिका ॥ अर्धेपिचुः पाणितलंकिंचित् पाणिश्चतिप्रकं ॥२१॥ विडालपदकंचैव तथाषोडशिका मता ॥ करमध्येहंसपदं सुवर्णकवलंग्रहः ॥२२॥ उद्दिव

धिरसाश्चैव षडेयं मध्यमः स्मृतः ॥ स्नेहपानंस्वेदविधिर्वमनंत्यविरेचनं ॥१॥
ततः स्नेहश्चबस्तिस्यात् ततस्यापनरूहनं ॥ ततः श्चानुवासोबस्तिस्ततोन
स्यविधिर्मतः ॥११॥ धुमपानविधिश्चैव गंडुषादिविधिस्तथा ॥ नेपादिनां
धिचेःस्थानस्तथारोगिविनिश्चुतिः ॥१२॥ नेत्रकर्मप्रकारश्चषडस्यादुत्तरं ॥
स्थयं ॥ द्वात्रिंशत्संमिताध्यायैर्युक्तोयंसंहितास्मृता ॥१३॥ षड्डुरात्तिरा
तोन्यत्रश्लोकानांगणितानिच ॥१४॥ अथपरिभाषा ॥ नमानेनविनायु
क्तिद्रव्याणांजायतेक्वचित् ॥ अतःप्रयोगकार्यार्थं मानमात्रोच्यतेमया ॥१५॥
त्रासरेणुबुधैःप्रोक्तस्त्रिंशतायतमानुभिः ॥ त्रासरेणोस्तुपर्यायेनान्मावं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुक्ष्मबुद्धिभिः॥ चतुःसहस्रपलिकाषस्मवस्यधिकापसा॥२॥ पलानोद्वसहस्रंचभारएवः
प्रकीर्तितः॥ तुलारतपलंश॰तेयंसर्वत्रैवषनिश्चयः॥३॥ माषटंकाक्षबिल्वानिकुड
वंप्रस्यमाढकंगरास्तिर्भोणिखारिकेतियथोत्तरंचतुगुणः॥४॥ गुंजादिमारभ्यावत्
स्यात्कुडवस्थितःद्रव्याद्भुक्कद्व्याणतावंचसमंततः॥५॥ प्रस्थादिमानमारभ्य
द्विगुणंतद्भवार्हयोः॥ मानंतथातुलायस्तुद्विगुणेनकथिस्मृतं॥६॥ मद्दक्षवे
पुलौहादेणयच्येचतुरंगुलिंविस्तिर्णंच्यतयोर्धंच्यतंमानंकुडवंवदेत्॥७॥ य
दोषधंतुप्रथमंयस्ययोगस्यकथ्यतेतंतन्मानौवसयोगेनकथ्यतेहविनिश्चयः॥८॥
॥ रतिमाश्चपरिभाषा॥ स्थितिर्नास्त्येवमात्रायाकालमग्नेवयोबलं॥ प्रकृतिदोष
देशोचप्रकुर्व्वीमात्राप्रकल्प्यतेते॥९॥ यतोमंदाग्नयोह्यल्पाहीनसत्वनराःकलौ॥

॥ रा॰ २ इंद्रपर्वायैःकर्षयेवनिगद्यते॥ स्यात्कर्षाभ्यांमर्धपलंमुष्टिरत्रभिकातथा॥३॥
मुष्टिभ्यांचपलंतेयंमुष्टिरात्रेचतुर्थकं॥ प्रकुंचःषोडशिविल्वंपलमेवाः
प्रकीर्तते॥४॥ पलाभ्यांप्रस्थितिर्ज्ञेयाप्रस्थतिभ्यांनिगद्यते॥ प्रस्थाभ्यांमज्जलं
स्यात्कुडवोऽर्धशरावकः॥५॥ अष्टमानेचसंज्ञैयैःकुडवाभ्यांचमाणि
काशरावोऽष्टपलंतद्वत्प्रस्थमंत्रविचक्षणैः॥ शरावाभ्यांभवेत्प्रस्थं॥
चतुःप्रस्थेस्याथाढकंभाजनेकांस्यपात्रेचचतुःषष्टिपलाभ्यसः॥७॥चे
तुर्भिराढकैद्रोणःकलशोनल्वणोमनः॥ उन्मानंघटोरात्रिद्रोणपर्वा
यसंज्ञिता॥८॥ द्रोणाभ्यांसूर्पकुंभौचचतुःशरावकं॥ सूर्पाभ्यां
चभवेद्रोणोबाहुर्भोगीचसंमता॥९॥ द्रोणचतुष्टयंखारीकथिथा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आरद्रं नद्रिगुणं युज्यादेरोसर्वत्रनिश्चयः॥कालेनुक्तेप्रभातंस्यात्दंशेनुक्तेसाम्येस्यात्साद्रेः
नुक्तेमध्यमंयं॥४॥एकमंथौषधीयोगेयस्मिन्यत्पुनरुच्यते॥मानतोद्विगुणंप्रोक्तं
तद्द्रव्यंसतदर्शभिः॥८॥पूर्णश्चेलाश्चेरावालेहः॥प्रायश्चदनान्वीतः॥कषायले
पयोःप्रयोयुज्यतेरक्तचंदनं॥८॥गुणहीनंभवेद्दर्षाद्ध्वंतदुपयोषधं॥मासद्व या
तथापूर्णहीनवीर्यंसमाप्नुयात्॥८॥हीनलंगुटिकालेहेभक्तेवत्सरापरं॥हीना
स्युघृततैलाद्याश्चतुर्मासाधिकास्तथा॥५॥औषध्योलघुपाकास्युर्निर्वर्षाधिस्स॥
रात्तरं॥पुराणास्युर्गुरुर्युक्ताअसवाश्चातवोरसः५॥व्याधेरनुक्तंपद्रव्यंगुरुलक्त
मपिपथ्यंयेत्॥अनुक्तमपियुक्तंहिंयोजयेत्तत्रबुद्धिमान्॥५॥इतियुक्तायुक्तवि
ज्ञानः॥आग्नेयाविंध्यशैलाद्याःसौम्योहिमगिरिर्मतः॥अतस्तदोषधान्यस्थुर

॥रा॥ ॥ध॥

अतस्तुमात्रायोग्यायप्रोच्यतेसूक्ष्मसंमतं॥३८॥यवोक्षादरामिर्मोरसर्षपैःप्रच्यतेबुधैः॥
४ यवद्वयेनगुंजास्याद्त्रिगुंजोवाल उच्यते॥३९॥माषोगुंजाभिरष्टाभिःसप्तभिर्वाभवे
त्कृत्॥स्याच्चतुर्माषकैःषाणःसनिष्कंटंकयेवच॥८०॥गद्याणमाषकैःषड्भिःकर्ष
स्याद्रजमाषकाश्चतुःकर्षैपलंप्रोक्तंदशरागणमितंबुधैः॥८१॥चतुःपलैश्चकुं॥८॥
डवंप्रस्थाद्याःपूर्वयंमतं॥कालिंगमागधंपेतिद्विविधंमानउच्यते॥कालिंगान्मा
॥८॥ गधंश्रेष्ठंमानेमानविलकर्मसु॥८२॥इतिकालिंगपरीमाणं॥नवान्येवहियोज्या॥
निद्रव्याण्यखिलकर्मसु॥विनाविडंगकल्काभ्यांगुडसौधान्याज्यमाक्षिकैः॥८३॥ ४
गुडुचिकुटजोवासाकूष्मांडाभ्रसतावरिगजभक्षगंधासहचरैरातपुष्पप्रसारणि॥
त्रयोदशव्यासदैवाद्रीद्विगुणानैवकारयेत्॥भुक्त्वेनवीनंद्रव्यंपथोज्यंसकलकर्मसु॥८५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ज्ञेयः पंचविधः काले भैषज्यागृहणेन्नरः ॥ कांक्षितं सुखदोजातोतथादिवसभोजने ॥२॥
सायंतनेभोजनेच मुहुर्त्तापितथानिशि ॥ जायःपित्तकफोद्रेकैर्विरेकवमनार्थकोः ॥३॥
लेपनार्थेच भैषज्यंप्रभातेचसमाहरेत् ॥ एवंस्यात्प्रथमोकालोभैषज्यग्रहणेनृ
णां ॥४॥ इतिप्रथमकालः ॥ भैषज्यंविगुणेपानेभोजनाग्रेप्रशस्यते ॥ अरूक्षेत्रि
त्रभोज्यैश्चभिन्नंरूक्षैरमाहरेत् ॥५॥ समानवातेविगुणे मंदेग्नौचीमदीपनं ॥
दद्याद्भोजनमध्येवभैषज्यंकुशलोभिषक् ॥६॥ व्यानकोपेचभैषज्यंभोजनांतेस
माहरेत् ॥७॥ एकाक्षेयकर्मेषुपुर्वमंतेचभोजनं ॥ एवंद्वितियकालश्चप्रोक्तो
भैषज्यकर्मणि ॥८॥ इतिद्वितियकालः ॥ उदानेकुपितेवातेस्वरभंगादिकर्मणि ॥
ग्रासग्रासांतरेदेयंभैषज्यंसाध्यभोजने ॥९॥ प्राणेप्रदुष्टेसाध्यस्यभुक्तस्यांते

स्निग्धेहिमेहेतुभिः ॥१०॥ अन्येत्वपिप्रहोहंतिवनेषुपवनेषुच ॥११॥ टंकणात्तालनसुम
नाःमुष्किःक्षातःसुवासुरे ॥१२॥ अर्कसंसंमुखोमौनिनमस्कृत्यसर्ववैहरं ॥ साधार
णद्रव्यंगृहीत्वाकुत्तराभीतं ॥१३॥ वल्मीककुसितानुपस्मसानोषरमार्गजः ॥ जं
तुवंकृमिव्याप्तानौषधं ॥१४॥ विरेकवमनार्थंचवसतीतेसमाहरेत् ॥ अतिस्थूल
जटायास्तुतासांग्राह्यास्त्वोषधेच ॥१५॥ टंकणात्सूक्ष्मचूर्णानीसकलान्यपिबुद्धि
मान् ॥ न्यग्रोधादेस्त्वग्राह्याःसारंस्याद्विजकादितः ॥१६॥ तालिसादेश्चपत्राणि
फलंस्यात्त्रिफलादितः ॥ इतिओषधहरणं ॥१७॥ इतिश्रीकाश्यपसूनोःसार्ङ्गध
रस्यविरचितायांसूत्रस्थानेपरिभाषाध्यायः १ प्रथमाध्यायः ॥ ॥ भैषज्यमभ्य
हरेत्प्रभातेप्रायशोबुधाः ॥ कषायाश्चविरोषेणतत्रभेदस्तुदर्शितः ॥१॥ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रायोगुणास्मृताः ॥१६॥एतेष्वेतद्भवंत्रेगुणेषुगुणसंश्रयः ॥१५॥इतिगुणः ॥वीर्य
मुष्णंतथासितंशीतमायरोद्रव्यसंज्ञयं ॥तत्सर्वमग्निसोमीयंदृश्यतेभुवनत्रये ॥१७॥
अत्रैवांतर्भवंत्यतिवीर्याण्यन्यानियानिच ॥१७॥इतिवीर्यम् ॥मिष्टःपटुश्चमधु
रमंश्लोम्लंपच्यतेरसः ॥कषायकटुतिक्तानांपाकस्यात्त्रायसःकटुः ॥मधुराज्जा
यतेश्लेष्मपित्तमम्लात्प्रजायतेकटुकाज्जायतेवायूकर्मीलेपतानिपाकतः ॥१९॥इ
तिविपाकः ॥प्रभावस्तुयथाधात्रेःकुष्मांडस्यरसादिभिः ॥समाएकुरुतेदोषत्रि
तयस्यविनाशनं ॥२०॥क्वचित्तुकेवलंद्रव्यंकर्मकुर्यात्प्रभावतः ॥ज्वरेहंतिसि
रोबाधासहदेविजटातथा ॥२१॥इतिप्रभावः ॥क्वचिद्रसोगुणोवीर्यंविपाकः
शक्तिरेवच ॥स्वंस्वंकर्मप्रकुर्वंतिद्रव्यमाश्रीत्यवस्थिताः ॥२२॥इतिद्रव्यस
रसगुणवीर्यविपाकः ॥ ॥पयकोपसमायस्मिन्दोषाणांसंभवंतिहिनाक्र

यदीयतेऽौषधंत्राप्यसोऽग्निरैःकालोपस्यात्तृतियकः ॥१८॥इतितृतियकालः ३॥
मुहुर्मुहुश्चतद्वर्द्धिकाश्वासगदेषुच ॥सान्नेचभेषजेदद्यादितिकालश्चतु
र्थकः ॥१९॥इतिचतुर्थकालः ॥ऊर्ध्वजंतुविकारेषुनेत्रेस्वप्नेतथाऽपानेरा
त्रेदेयंमनाङ्नेभोजनेनिसि ॥२१॥इतिपंचमकालः ॥श्लोकोभेषज्यहेतवेऽइति
पंचमकालः ॥द्रव्येरसोगुणोवीर्यंविपाकःशक्तिरेवच ॥२२॥संबंधेनक्रमादि
ताःपंचावस्थाःप्रकीर्तिताः ॥मधुराम्लःपटुश्चैवकटुतिक्तःकषायकः ॥२३॥र
सेतेराद्रसाख्याताअनाद्रव्यसमाश्रीताः ॥पार्थाऽम्बुक्ष्माऽनलाज्जलज्वलना ॥
कासमारुतैः ॥२४॥वायवाग्निक्ष्मानिलैभूतद्वयेरसभवः क्रमात् ॥रसाः ॥२५॥
गुरुःस्निग्धश्चतिक्ष्णश्चसूक्ष्मोऽतघुरितिक्रमात् ॥पार्थाऽम्बुवह्निपवनेव्योमां

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

केश्च साम्यति ॥ मधुरास्निग्धसितादिभोज्यैर्दिवसनिद्रया ॥ मन्देग्नौ च प्रभाते च भुक्तामात्रेत यात्र मात्र ॥ श्लेष्मात्र कोपं वसेभिः प्रसनी कैश्च साम्यति ॥ उपशेते श्रीदामा
दरसुनो रार्द्रधरस्य विरम्भितायां संहतायां सुखस्थाने भेषज काले क्रियाद्रव्य रस
गुण सामर्थ्य विपाक भावोक्तिकरुषद्धाख्यानाध्यायः ॥ ॥ रोगोक्तो तरगरीर
स्यौस्य स्थानान्यब्दो निरिक्षयेत् ॥ नाडीमूत्रमलजिह्वाकारद्रव स्पर्शस्वरूपदृक् ॥ ॥
रतिनाडि परिक्षा ॥ करस्या गुष्ठमूले याध्यमनीजीवसाक्षिणि तत्थे षयासुखं दुखं
तेयं कायस्य पंडितैः ॥ नाड्यते मस्त्कोपेज लोकासर्व्वयोगतीः ॥ कुक्किं ॥ काकमंडु
क जतिं पित्तस्य कोपतः ॥ २ ॥ हंस पारावत गतिं धत्ते श्लेष्मात्र कोपतः ॥ नो वातिती
व्रवर्तिक गमनं संनिपातकः ॥ ३ ॥ कदाचित् मंद गमना कदाचि द्वेगनाहिनं ॥
द्विदोष कोपतो ते या हंति न स्थान विच्युताः ॥ ४ ॥ स्थिरा स्थिरा चलतियासास्म

॥ ७ ॥

तुष्टतपाख्यातं रवेरास्तु संक्रमात् ॥ मिथ्योमेषवृषोक्तः प्रवर्त्तमिथुनकर्क
टौ ॥ सिंहकन्यास्मृतावर्षातुलावृश्चिकयोः ॥ ५ ॥ ६ ॥ धनुर्म्मीनौ हेमंते मकरो वसं
तः ॥ कुंभमिनयोः शीतेसंभीयते वायुः ॥ ७ ॥ ८ ॥ वर्षासुशीय
ते पित्तं ॥ ९ ॥ शरत्काले प्रकुप्यति ॥ हेमंते शीयते श्लेष्मा वसंते ॥ १० ॥ प्रकुप्यति ॥ ११ ॥ ग्रीष्मे
प्रायेण ॥ १२ ॥ मेवं प्रतिस्वमेवसमिरणः ॥ १३ ॥ शरत्काले नसंतेरपित्तं ॥ १४ ॥ प्रावृट्शौ कः ॥ १५ ॥ त्र्यंको
पस्तु दोषविकाराहारसेवनं ॥ १६ ॥ समाने वातिकाले पिवि परैतैर्विपर्ययः ॥ १७ ॥
लघुरूक्षमीताहारादतिसिताभ्र मास्तथा ॥ १८ ॥ दोषैकामरणाभ्यां भीचिंतारात्रि
जागरात् ॥ १९ ॥ आभिघातादपांगाहाज्जीर्णेऽन्नेधातुसंक्षयात् ॥ २० ॥ वायुप्रकोपयासेवभि
र्विपरीतैश्च शाम्यति ॥ २१ ॥ विदाहिकटुकाम्लोष्ण भोज्यैरसूक्ष्म सेवनात् ॥ २२ ॥ मध्ये
ह्नेक्षुत्पिपासोष्मा पाज्जीर्यत्यन्नेधरात्रिके ॥ २३ ॥ पित्तं प्रकोपं पासाभिः प्रसनी

॥ ७ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाधिक्लिश्यतेगश्चापदैर्हन्यतेयोपिमत्स्यादैर्गलितोभवेत्रागवस्यनेत्रेक्षिलवे
तेदीपोनिर्वाणतावज्जेत्रगतुंसुरापिबेद्वापित्तौहंबालभतेकश्चित्रगंगप का
नंलभतेस्नातिश्वित्रोत्कुपरसातलंगसस्वस्थोलभतेरोगंरोगिभयासेवपंचतां॥१॥
दुःस्वप्नान्येवमादिनिदुष्टाभुयानकस्यचित्रगस्नानंकुर्यात्सुखस्येवदद्यादेम
तिलान्पयःगपापहेस्तोत्राणिदेवानोरात्रौदेवालयेवसत्रगसलेवात्रदिनं
मर्त्योदुःस्वप्नात्परंमुच्यतेगगस्वप्नेपुनःसुरान्भूयान्जीवतःस्वसदो
द्विजान्रगोसम्पाग्नितीर्थाभिपल्येत्रससुखमाप्नुयात्रगगतिर्सीकलुष
मनरागिंद्रियाराजुगणान्यपिगभारूसोप्यगोरालैकरिवालानसुखु

॥रामः

८ तात्राणनास्तिनगभतिक्षिणःपस्तापञ्जिवीतेहंतिसरायंगपगश्वरकोपनधम
नीलोत्पावेगवतीभवेत्रगकामक्रोधादेगवहाक्षिणाग्निताभयायुता॥७॥मंदा
ग्नेक्षीणधातोश्चनाडिमंदतराभवेत्रगस्यक्पूर्णीभवेत्कोप्तागुर्वीसामाग
रियस्तिगगलंघिवहतिदिनाग्नेतथावेगावतिमतागसुखंतस्यस्थिरातै
पीतथाबलवतिमतागपपत्तादुष्पितस्यास्यात्रतस्यवहतिस्थिरागद्
तिनाडिवरंक्षासमानेगस्वप्नेपुनर्म्रान्मुंडाश्चरक्तकृष्णान्वराक्तान्गन्यं
गांश्चविकृतान्कृष्णान्सपारान्सायुधान्यपिगएबन्धतोनिम्नतश्चोपि ८ ९
दक्षिणंदिसिमास्थितान्रगमहिषाश्वरासभान्स्त्रियंपुंसोपसृपस्यतिगरासं
स्वस्थोलभतेव्याधिंरोगिभयासेवपंचतांगं॥आधोयाग्निपतत्युग्राज्जोला ग्नो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सज्जिवद्दिसंस्थिता॥भिषजंसमयेप्राप्तारोग्यंसुखहेतवे॥यस्यांप्राणमरुज्जातिस्था
नाद्भिवसंयुतः॥४॥रतिदुतपरीक्षा॥ ॥चिकित्सारोगिणंवर्तुंगदतोभिषजःशु
भं॥यात्रयंसोम्यरुकुनंग्रोक्तंदीप्तंनरोभनं॥१॥वैद्याकानाथदुतस्यगक्षतोरोगिणः
रूते॥नभुभंसोम्यरुकुनंप्रदीप्तेचसुखावहं॥२॥रतिरुकुनं॥ ॥निजःप्रकृतिवर्ण
म्यांपुरुषःसत्वेनसंयुतः॥चिकित्स्योभिषजांगोरवैद्यभक्तोजितेंद्रियः॥१॥रतिरोगि
क्षणं॥ ॥रतिश्रीदामोदरसुनोरात्रंगपरस्यधेरचितायांसुतस्यानेनाडिपरी
क्षादुतलक्षणरुकुनरोगिलक्षणनामत्रितीयोध्यायः॥ ३ ॥षगलाभुखिदेवसमर्थं
नपालेनसमोर्व्योषसुतटंकणंधकैः॥नारान्वस्याद्रसोमापमात्रः॥सर्पिस्तायुताए॥
हंतिसंग्रहमानाहमामशुलंनवज्वरं॥वेलाज्वरंरविरोषणंसितलांबुनिसिवनातरं॥
॥नथदरामुननावें॥रालिपर्णीपृश्निपर्णीचहंतिदमगोपुरैः॥बिल्वाग्निमंथरोनावं पाद्गा॥

स्थिरेर्दुतं

॥रतारं॥ ॥ग्रथ॥

~~श्रीरामदासः~~

शुभ्रपुष्पाणिवाकांसिमांसमेत्यान्प्राप्यसूत्रःसुखीभुपात्सत्वस्थोधन
मानुयात्॥१॥अंगंम्यागमनंलेपोविष्टायांस्थितंमतिः॥आममांसासनं
सन्नोध्यनारोग्यंभवेद्विदुः॥१॥जलौकाभ्यमदीसर्व्यामक्षिकावापीवंदुरोत्॥से
जीसभूयादारोग्यंसत्वस्थोध्यनमानुयात्॥११॥पीतोनरध्वरानासिपितगंधा
नुलेपनः॥अरोहतितसंस्वप्नेतस्यश्रीःसर्वतोमुखं॥१॥दध्यक्षत्नाभ
वेत्वध्निःगोधुमेभ्यधनागमं॥यवैर्यशोलभेत्सिध्निःगाभंसाध्यस्वि
तसर्षपः॥१॥इतिस्वप्ननिगदुताःस्वजातयोव्यंगावटोनर्मलोबरः॥
सुखीनोऽभ्यवहारास्त्राःशुभ्रपुष्पफलैर्युताः॥१॥स्वजातयाःसुखेषाभ

॥१॥

CC-0. In Public.Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥ २०॥

॥ २०॥

॥ २०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

[OrderDescription]
,CREATED=22.10.20 11:00
,TRANSFERRED=2020/10/22 at 11:02:13
,PAGES=11
,TYPE=STD
,NAME=S0004351
,Book Name=M-851-BAGLAMUKH
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection